Migrációs Körkép

2022.06.13. || 24. szám

Tisztelt Olvasónk!

Megjelent Migrációs Körképünk legfrissebb száma, amely az európai és a nemzetközi migrációs trendekkel kapcsolatos híreket, aktuális eseményeket szemlézi.

EURÓPA

Bírói döntés adott igazat a brit kormánynak a menedékkérők Ruandába való küldésének ügyében
A londoni legfelsőbb bíróság pénteken úgy döntött, hogy az Egyesült Királyságban tartózkodó menedékkérők kitoloncolása Ruandába a jövő héten folytatódhat. A politika célja, hogy elrettentse a leendő menedékkérőket attól, hogy megpróbáljanak átkelni a La Manche-csatornán és letelepedni Nagy-Britanniában. Az első, néhány tucat menedékkérőt szállító járat június 14-én indul Ruandába. A bíró azonban engedélyt adott a kitoloncolás előtt álló migránsoknak, hogy az utolsó pillanatban fellebbezzenek. Priti Patel belügyminiszter üdvözölte a döntést.

[DW]

Németország: 20%-kal többen szereztek német állampolgárságot 2021-ben az előző évhez képest
A Szövetségi Statisztikai Hivatal adatai alapján 131 600 külföldi szerzett német állampolgárságot 2021-ben. Ez 21 700 honosítással jelent többet 2020-hoz képest. Növekedés többnyire a szíriaiak miatt látható, ugyanis háromszor annyi, összesen 19 100 szíriai állampolgár jutott német állampolgársághoz a tavalyi évben. Mellettük még törökök (12 200), románok (6 900), lengyelek (5 500) és olaszok (5 000) honosítása történt nagyobb mértékben. A szíriaiak állampolgárság-szerzésének magas száma a 2014 és 2016 közötti tömeges bevándorlással függ össze, hiszen egyre többen felelnek meg a honosítás feltételeinek. Ezek közé tartozik a megfelelő nyelvtudás, a biztos megélhetés és a legalább nyolcéves tartózkodási idő. A 2021-ben honosított szíriaiak túlnyomó többsége (81%) azonban még nem él nyolc éve Németországban. Az átlagos tartózkodási idő 6,5 év volt. Ebben az esetben az állampolgárság megszerzését például tanulmányi vagy szakmai eredmények, illetve a civil szerepvállalás is elősegítheti.

[Destatis]

Több nap várakozás után köthetett ki a Sea Watch hajója Szicíliánál
A Sea Watch német segélyszervezet egyik hajójának több napon keresztül kellett várakoznia, hogy beengedjék a Szicília déli részén fekvő kikötőbe, Pozzalloba. A fedélzeten 344, a Földközi-tengerből kimentett bevándorló tartózkodott.

[nau.ch]

Német belügyminiszter: a megtűrt személyek részére lehetőséget kell adni a tartós tartózkodásra
Nancy Faeser szövetségi belügyminiszter egy új törvény keretében kíván tartós és legális tartózkodási jogot nyújtani a legalább már öt éve Németországban tartózkodó megtűrt személyek részére. A legutóbbi nyilvántartási adatok szerint mintegy százezer személy él öt vagy annál több éve Németországban megtűrt személyként. Az ő esetükben a kitoloncolási folyamatot felfüggesztették vagy folyamatosan meghosszabbítják. A húsz oldalas törvénytervezetben szigorú feltételeket sorakoztatnak fel a hosszútávú tartózkodási jogosultság megszerzéséhez. Az érintettek egyéves próbaidőre szóló tartózkodási jogot kapnak, amely alatt bizonyítaniuk kell, hogy elsajátították a német nyelvet, illetve biztosították a megélhetésüket.

[Berliner Zeitung]

Mintegy ezer migráns naponta próbál átjutni Szabadka környékéről Szerbiából Magyarországra
A Szabad Európa Rádió nyugat-balkáni részlegének munkatársai videóriportot forgattak a magyar és egyben az EU-s országhatár közelében fekvő szabadkai befogadóállomáson, valamint az országhatárhoz vezető erdőkben, ahogy az egyik migráns nevezte: a „dzsungelben". A migránsok sajátos szlengjükön „game"-nek, vagyis játéknak hívják az országhatárt övező kerítésen elsősorban létrákon keresztül megkísérelt illegális átkelést. Az egyik afgán a hatodik határátlépési kísérletéről tért vissza. Elmondta, hogy még néhány napon keresztül az erdőben rejtőzve próbálkozik, majd ha nem jár sikerrel, visszatér a befogadó állomásra zuhanyozni és kipihenni magát.

[Slobodna Evropa]

Folyóba dobta pisztolyát a rablás gyanújával letartóztatott migráns
Bosznia-Hercegovina fővárosában, Szarajevóban egy, az országban illegálisan tartózkodó palesztin állampolgárt a helyi rendőrség rablás gyanújával tartóztatott le. A gyanúsított közvetlenül a rendőri intézkedés előtt a Miljacka folyóba dobta pisztolyát, benne 6 éles tölténnyel. Az A.C. monogramú gyanúsítottól egy paprikasprayt is lefoglaltak. A gyanú szerint A.C. egy szarajevói lakost rabolt ki június 6-án.

[Srpskainfo]

Főként biztonsági, gazdasági és emberi jogi szempontok számítanak az orosz menekülteknek
Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének sajtóközleménye szerint február 24-e óta hozzávetőlegesen 300 000 ezer ember menekült el Oroszországból. Migrációs hajtóerőként elsősorban biztonsági, gazdasági és emberi jogi szempontokat jelölnek meg a menedékkérők. A biztonsági szempontok között elsősorban az ukrán határ menti területeket érintő tüzérségi támadások, valamint a kötelező sorkatonai szolgálat elkerülése szerepel a fő okok között. Emellett fontos okként szerepel az orosz médiaszabadság helyzete és a szankcióknak köszönhető áremelkedés is,

[Schengen Visa Info]

Törökország új intézkedésekkel akadályozná az illegális migránsok mozgását
A török belügyminiszter, Süleyman Soylu június 9-én bejelentette, hogy új intézkedéseket fogadtak el, amelyek célja az illegális migránsok Törökországon belüli szállításának akadályozása. A taxisofőrök ezentúl kötelesek ellenőrizni azoknak a külföldi utasoknak az iratait, akik egyik török tartományból egy másikba utaznának. Emellett a kamionparkolókba kamerákat szerelnek fel. Mindkét intézkedés mögött az a megfontolás áll, hogy a sofőrök ezentúl ne élhessenek azzal a kifogással, hogy nem volt tudomásuk arról, illegálisan szállítanak migránsokat.

[Daily Sabah]

Több mint 150 000 migránsra számítanak 2022-ben a déleurópai országok
Nicos Nouris ciprusi belügyminiszter a dél-európai országokat tömörítő MED5 csoport velencei megbeszélését követően bejelentette, hogy az ukrajnai háború következtében fellépő gabonaválság miatt 2022 során több mint 150 000 migráns érkezésére számítanak. Az UNHCR adatai szerint idén már 34 000 migráns érkezett a mediterrán országokba, ami jelentős emelkedés a 2021-es adatokhoz képest.

[Schengen Visa Info]

Ausztria támogatja a brit migrációs modellt
Gerhard Karner osztrák belügyminiszter az egész Európai Unió számára követendő példának tekinti a Nagy-Britannia és Ruanda között megkötött migrációs megállapodást. A tárcavezető szerint a migránsok harmadik országban való elhelyezése lehetőséget biztosít a menekültügyi eljárás lefolytatására, valamint segíti az elutasított kérelemmel rendelkezők hazatérését.

[Berliner Kurier]

Ausztria továbbra is fenntartja a határellenőrzést az osztrák-szlovén határon
Tanja Fajon szlovén és Alexander Schallenberg osztrák külügyminiszterek tárgyalásokat folytattak a két ország között fennálló bilaterális kapcsolatokról. A találkozó fő témája az osztrák-szlovén határon működő határellenőrzés kérdése volt. Habár mindkét ország a Schengen Zóna tagja, Ausztria 2015 óta végez határellenőrzéseket az említett határszakaszon. Alexander Schallenberg osztrák külügyminiszter szerint erre az ukrajnai háború miatt megemelkedett illegális határátlépések miatt van szükség.

[Euractiv]

Finnország kerítést épít az orosz határra
Mintegy ezerháromszáz kilométer hosszú fémkerítés kiépítését tervezi a finn–orosz országhatár egyes részeire a finn kormány. Helsinki ugyanis attól tart, hogy Moszkva politikai nyomásgyakorlásra használhatja fel a zömében a Közel-Keletről és Észak-Afrikából a szükséges beutazási iratok nélkül Nyugat-Európába tartó migránsokat, hasonlóan, mint Lukasenka tette Fehéroroszországban. Az ukrajnai orosz inváziót követően Finnország NATO-tagjelöltségi kérelmet terjesztett elő és emiatt tartanak Oroszország esetleges hibrid háborús reakcióitól. Minderről Anne Ihannus finn belügyminisztériumi tanácsadó nyilatkozott a francia AFP hírügynökségnek. A műszaki határzár több pontján lehetőséget biztosítanak a migránsok számára menekültügyi kérelmük előterjesztésére. Jelenleg a finn-orosz határon fakerítés áll, amelynek célja a vadállatok átkóborlásának a megakadályozása.

[Reuters]

Szlovénia lebontja a szlovén-horvát határkerítést
A Robert Golob vezette új szlovén kormány bejelentette, hogy a szlovén-horvát határon álló 200 km hosszú határkerítés lebontását tervezi. Az új kormányzat a 2015-ben megépített kerítés helyett drónokkal és kamerákkal kívánja biztosítani a határellenőrzést.

[Info Migrants]

Mintegy 7,3 millióan hagyták el Ukrajnát
Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága, a UNHCR frissítette az ukrajnai menekülthelyzetről jelentő adatportálját, olyan új információkat hozzáadva, melyek jobban elemzik a menekültek közelmúltbeli mozgását Ukrajnából ki és vissza. Június 7-ig mintegy 7,3 millióan hagyták el Ukrajnát, míg 2,3 millióan visszatértek hazájukba. A nemzeti hatóságoktól származó és a UNHCR által összegyűjtött új adatok szerint legalább 4,8 millió Ukrajnából érkező menekültet regisztráltak Európa-szerte, köztük azokat is, akik első harmadik országukat csak tranzitállamként használták.

[UNHCR]

Ukrán menekültek milliói maradhatnak az EU-ban hosszútávon
Az Ukrajnát ért orosz invázió a második világháború óta tapasztalt legnagyobb menekültválságot robbantotta ki Európában. Alig több mint száz nap alatt több mint hétmillió fő menekült át otthonából más országokba, főként uniós tagállamokba. Ukrajnának négy uniós szomszédja van, amelyek mindegyike megnyitotta határait a menekültek előtt. Margaritis Schinas, az Európai Bizottság alelnöke múlt heti washingtoni látogatása során az mondta, a gyors és teljesen transzparens határnyitások eredményeképp könnyen lehet, hogy a konfliktus hosszúságától függően 2,5-3 millió ukrán menekült az Európai Unió területén maradjon hosszútávon is.

[The Washington Post]

Lengyelország a keleti határfal elkészültét követően megszünteti a rendkívüli állapotot
A lengyel kormány bejelentette, hogy július 1-jén feloldja a Fehéroroszországgal közös határszakaszon bevezetett rendkívüli állapotot. Ez azért következhet be, mert a lengyel hatóságok várhatóan ekkor fejezik be a két állam határára felhúzott fizikai határzár felépítését. Lengyelország azt követően kezdte el építeni a keleti fizikai határzárat, hogy 2021-ben nagyszámú irreguláris közel-keleti és szubszaharai migráns kezdett érkezni területére Fehéroroszországból.

[InfoMigrants]

Nem váltották be a munkaerőpiaci reményeket az ukrán menekültek

Az ukrán menekültek pozitív hatása a lengyel és cseh munkaerőpiacra a reméltnél is kisebbnek bizonyult – számol be róla a Balkan Insight Reporting Democracy portálja. Mielőtt Oroszország megtámadta Ukrajnát és több millió menekült özönlött át a határokon az EU keleti tagállamaiba, a lengyel és cseh munkaerőpiacot is szűkösnek jellemezték, kiegészülve a megemelkedett bérnyomás jeleivel. A háború kezdetén több lengyel és cseh politikus is azért támogatta az ukrán menekültek nagyarányú érkezését, ugyanis a krónikus munkaerőhiány kihívásának megoldását vélték a sajnálatos szituációban felfedezni. Míg kezdetben több mint hárommillió ukrán menekült érkezett Lengyelországba, szakértők becslése szerint mára mindössze ennek a számnak a fele tartózkodhat az állam területén. A lengyel Család- és Szociálpolitikai Minisztérium által június elején közzétett adatok azt bizonyították, hogy ebből a teljes létszámból alig több mint 185 ezren vállaltak munkát az országban. Nem jobb a helyzet Csehországban sem, ahol a Belügyminisztérium már május közepén jelezte, hogy míg Prága önmagában 350 ezer főnek adott védelmet, a Munkaügyi Hivatal statisztikáiból kiderül, mindössze kb. 50 ezren vállaltak munkát. Míg az orosz invázió elítélésének és a menekültek anyagi támogatásának továbbra is magas a társadalmi támogatottsága, közvélemény-kutatások mára azt is kimutatják, a cseheknek mindössze 20%-a örülne annak, ha az ukránok hosszú távon is az országban maradnának. A cseh Pénzügyminisztérium nemrég közzétett egy felmérést is, melyből kiderül, „[az ukrán menekültek] sikertelen integrációja jelentős társadalmi problémát jelenthet a jövőben".

[Balkan Insight Reporting Democracy]

Mindössze 150 Csehországból elutasított roma menedékkérő rendelkezett magyar útlevéllel

A cseh rendőrség közölte a közszolgálati televízióval, hogy a több mint 5 000, belépésüket megtagadott ukrajnai roma menekültből mindössze 150 rendelkezett magyar útlevéllel. A vizsgált elutasítottak közül tehát mindössze 3% a kettős állampolgár. „A mai napig körülbelül 5 500 eset felülvizsgálását kértük, aminek eredményeképp kiderült, mindössze 150 fő került azért elutasításra, mert ukrán-magyar kettős állampolgársággal rendelkeznek" – mondta Ondřej Moravčík, a cseh rendőrség szóvivője a nemzeti televíziónak. Az ukrajnai romákkal kapcsolatos csehországi vita azt követően robbant ki, hogy Jan Grolich dél-morvaországi kormányzó azt állította – tévesen –, minden elutasított roma érkező magyar állampolgárságú volt.

[Romea.cz]

Jelentősen csökken Oroszország lakossága 2022-ben

Komoly gondokkal nézhet szembe Oroszország a közeljövőben, hiszen míg a bevándorlás miatt 2021-ben nőtt lakossága, 2022 során csökkenni kezdett ugyanez a mutató. Az orosz Szövetségi Statisztikai Szolgálat pénteken közzétett adatai szerint az idei év első négy hónapjában a halálozások száma 311 200-zal haladta meg a születések számát, miközben a háború és a szankciók miatt csökken az Oroszországba irányuló migráció aránya is. „A demográfia az elsődleges feladat" – mondta Vlagyimir Putyin orosz elnök csütörtökön egy fiataloknak tartott fórumon. „Több embernek kell születnie és egészségesebben kell élnünk" – tette hozzá. Az elnök évek óta figyelmeztetett arra, hogy a népességcsökkenés Oroszország gazdasági és geopolitikai céljait fenyegeti, azonban Moszkva mindeddig nem talált megfelelő megoldást a kihívásra. Sikertelennek bizonyult a családoknak nyújtott jelzáloghitel-támogatás és az „anyai tőke" program is, mely egy kifizetési projekt volt a gyermeket vállaló nők számára. A népességcsökkenést segíti továbbá az ukrajnai háború és a kivetett nyugati szankciók jelenléte is.

[Bloomberg]

Oroszország útleveleket oszt ki a megszállt területeken

Ahogy az ukrán-orosz háború közeledik a negyedik hónap végéhez, a jelek szerint az inváziót indító fél útleveleket kezdett kiosztani a megszállt területek lakosságának. Oroszország nemrég migrációs szolgálatot nyitott Melitopol városában is, ahogy gyorsított eljárásban juthat orosz útlevélhez a helyi lakosság. A szolgáltatást Herszon és Zaporozsje megye lakossága is igénybe veheti. Állítólag az elmúlt napokban több ezren jelentkeztek a migrációs szolgálatnál – állítják orosz állami források.

[TimesNow]

###

AFRIKA

A friss adatok szerint már több száz halott van Szomáliában az alultápláltság következtében
Az évek óta tartó aszály és az élelmiszerárak drasztikus emelkedése miatt több millió ember nem jut hozzá megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. A legrosszabb helyzetben a kisgyerekek vannak, az áldozatok zöme is közülük került ki.

[Hiiraan]

Újabb mészárlás Nigériában
Négy faluban összesen legalább 32 embert mészároltak le motoros fegyveresek a nigériai Kaduna államban, illetve több tucat túszt ejtettek, akikért váltságdíjat követelnek. Az eset pár nappal azután történt, hogy Owo városában csaknem 50 kereszténnyel végeztek vélhetőleg szélsőséges iszlamisták.

[Apnews]

800 dzsihádistával végeztek a szövetséges erők
A Csád-tó medencéjében tevékenykedő, csádi, nigeri, nigériai és kameruni erőkből álló többnemzeti haderő (MNJTF) saját bevallása szerint 800 szélsőségessel végzett az elmúlt két hónapban. A hadműveletek hatására a dzsihádisták egy része Nigéria déli területein keresett menedéket.

[Voanews]

###

KÖZEL-KELET ÉS ÉSZAK-AFRIKA

A Marokkói Királyi Haditengerészet 385 bevándorlót mentett meg
A Marokkói Királyi Haditengerészet parti őrsége május 30. és június 6. között mintegy 385 bevándorlót mentett meg a Földközi-tengeren és az Atlanti-óceánon végrehajtott műveletek során. Ezt egy marokkói katonai forrás közölte, amely hozzátette, hogy a segítséget kapott migránsok többsége afrikai származású, akik főként a szubszaharai térségből érkeztek.

[Akhbarelyom]

Algéria felfüggesztette a Spanyolországgal kötött együttműködési megállapodást
Algéria bejelentette, hogy felfüggesztette a Spanyolországgal 2002-ben, a migrációs áramlások ellenőrzése érdekében és az embercsempészet elleni küzdelem céljából aláírt együttműködést. Az észak-afrikai ország döntését azzal indokolta, hogy a másik fél megváltoztatta álláspontját Nyugat-Szahara ügyében, és számára elfogadhatatlan, hogy Marokkó álláspontját támogatja. Spanyol diplomáciai források megerősítették Algéria döntését, hozzátéve, hogy a madridi kormány sajnálja a fejleményeket, és továbbra is fenntartja elkötelezettségét a szerződés tartalma és alapelvei mellett. A spanyol hatóságok szerint 2021-ben közel 10 000 algériai érkezett Spanyolországba, 20%-kal több, mint 2020-ban.

[InfoMigrants]

###

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

Többen térnek vissza Ukrajnába, mint ahányan elmenekülnek

A háború februári kezdete óta 5,5 millió ukrán állampolgár menekült az Európai Unióba és Moldovába. A nem ukrán állampolgárokat is magában foglaló nyilvántartás szerint az Ukrajnából menekülők száma összesen 7,3 millióra tehető. Az Ukrajnába visszatérők száma azonban jelenleg meghaladja az országot elhagyókét. Az EU tagállamaiból és Moldovából összesen két és félmillió ukrán tért haza a háború kezdete óta.

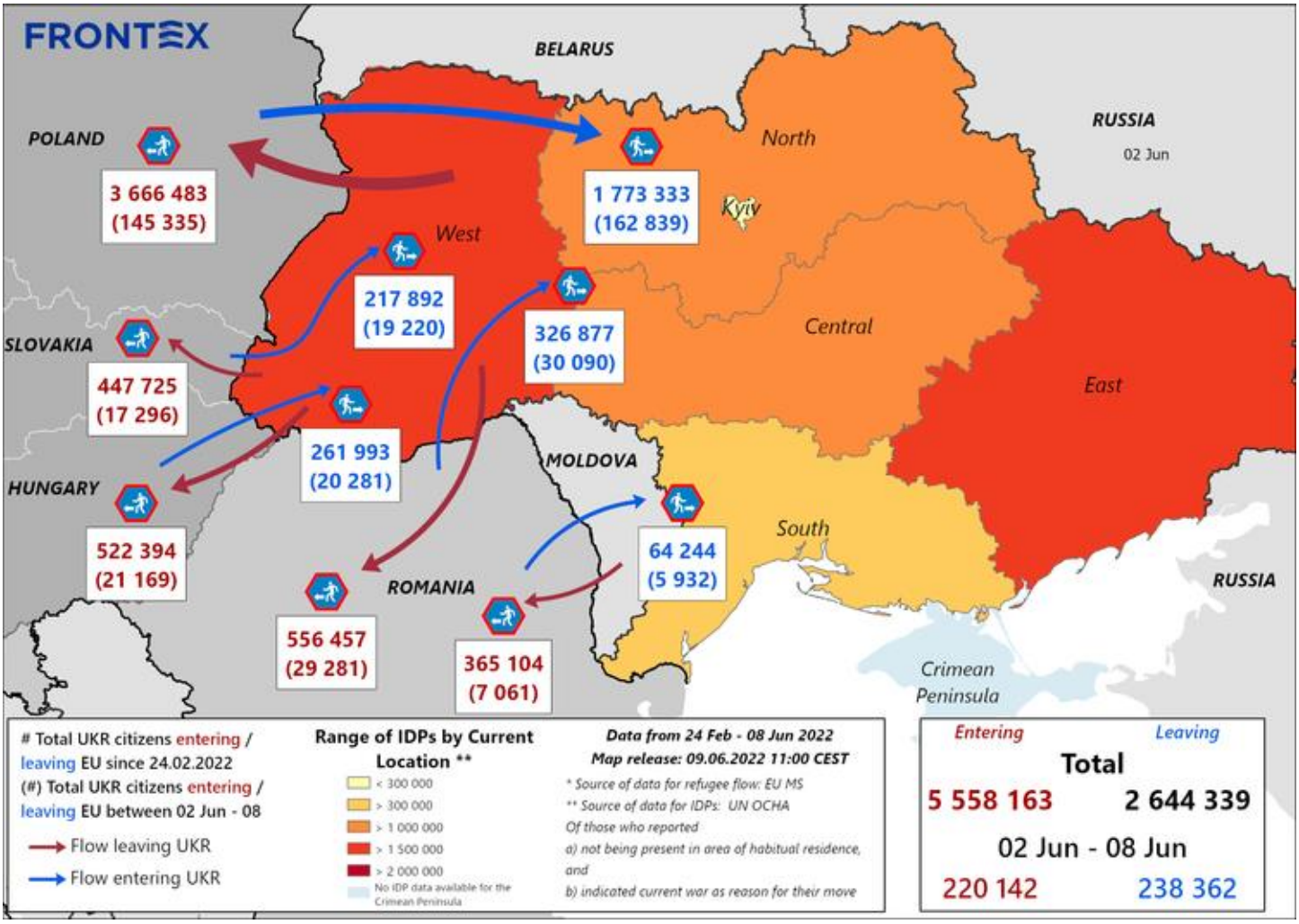

[Frontex]

Az Európai Unión belüli embercsempész-hálózatokat vizsgálja az Europol

Az Europol bejelentése szerint egy a szervezet koordinálásával és a német rendőrség vezetésével létrejött akciócsoport célja az Európai Unión belül tevékenykedő embercsempészcsoportok felkutatása. A további öt ország (Magyarország, Szerbia, Hollandia, Ausztria, Románia) részvételével működő akciócsoport eddig nyolc magas fontosságú személyt tartóztatott le, valamint további 39 nyomozást nyitott meg.

[Schengen Visa Info]

###

AMERIKA

Jelentősen nőtt a Venezuelából Uruguayba irányuló irreguláris migráció
Az Uruguayba irányuló irreguláris venezuelai migráció 2021 novembere és 2022 májusa között 31%-kal nőtt. A Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) szerint ez a legnagyobb százalékos növekedés a régióban. Vannak arra utaló jelek, hogy ez lehet lakosságarányosan a legnagyobb növekedés Latin-Amerikában. A három és félmilliós országban a venezuelai közösség nem olyan nagy, mint a szomszédos Argentínában és Brazíliában. 2022 májusában a Nemzeti Bevándorlási Hivatal megerősítette, hogy összesen 20 400 venezuelai állampolgár tartózkodik legálisan uruguay-i földön; 4 900-zal több, mint az előző félévben. Ezek a számok nem tartalmazzák azokat, akik menedékjogot kérnek. A beáramlásnak több oka is van: az idegenellenesség alacsony foka, a politikai stabilitás és a koronavírus-járvány utáni gyors gazdasági talpraállás.

[Caracas Chronicles]

Kanada idén közel 27 millió dollárt költ a migráció lassítására
Az amerikai kontinens vezetői, köztük Justin Trudeau miniszterelnök pénteken aláírták azt a Joe Biden amerikai elnök által "történelmi kötelezettségvállalásnak" nevezett megállapodást, amelynek célja az észak felé irányuló migrációs nyomás enyhítése. A megállapodás, amely a Kaliforniában tartott amerikai kontinensek csúcstalálkozójának központi eredménye, arra kötelezi Kanadát, hogy idén 26,9 millió dollárt fordítson a Latin-Amerikából és a Karib-térségből érkező migránsok áramlásának lassítására. A migrációról és védelemről szóló Los Angeles-i nyilatkozat tartalmazza azt a kanadai ígéretet is, hogy 2028-ig további 4 000 migránst fogad a régióból, valamint egy már korábban is létező tervet, amely szerint további 50 000 mezőgazdasági munkást hoznak be Mexikóból, Guatemalából és a Karib-térségből.

[CBC]

Több vállalás is született az amerikai elnök által összehívott migrációs csúcstalálkozón
A Los Angelesben tartott migrációs csúcson a kontinens államai közül többen vállaltak a migráció kezelésével összefüggő kötelezettségeket. Costa Rica meghosszabbítja a 2020 márciusa előtt érkezett kubaiak, nicaraguaiak és venezuelaiak védelmét. Mexikó évente legfeljebb 20 000 guatemalai számára ad ideiglenes munkavállalói vízumot. Az Egyesült Államok 314 millió dollárt különít el a menekülteket és migránsokat befogadó országok támogatására, és újraindítja vagy kiterjeszti a haiti és kubai családok egyesítésére irányuló erőfeszítéseket. Belize "legalizálja" az országban tartózkodó közép-amerikai és karibi migránsokat. Kolumbia és Ecuador is már a csúcstalálkozó előtt ideiglenes jogállást biztosítottak annak a 6 millió embernek, akik az elmúlt években elhagyták Venezuelát. Guillermo Lasso ecuadori elnök egy panelbeszélgetésen azt mondta, hogy országa így fizeti vissza Spanyolország és az Egyesült Államok nagylelkűségét, amiért nagy számban fogadták be a több mint két évtizeddel ezelőtt elmenekült ecuadoriakat. Iván Duque kolumbiai elnök elmondta: nem lehet közömbös az otthonaikat és megélhetésüket elvesztett venezuelaiakkal szemben, és felkészült arra, hogy népszerűsége emiatt csökkenni fog.

[AP]

ÁZSIA

Thaiföld és Laosz közösen lépnének fel az irreguláris migráció kezelése érdekében
A két indokínai ország miniszterelnök-helyettese Bangkokban egyeztetett, ahol megvitatták a két ország határa mentén fekvő falvak helyi gazdaságának megerősítésére irányuló terveket. A thaiföldi és laoszi tisztviselők a Covid-19 járvány által sújtott határ menti területek újjáélesztésére törekszenek. Megállapodtak abban is, hogy katonatiszteket cserélnek, akiket mindkét országban kiképeznek. Ez azért szükséges, mert terveik szerint a két ország együttműködik majd a határon át történő kábítószer-csempészet és a bevándorlás kontrollálása érdekében.

[Thaiger]

###